

"Generationsskiftet"

Detta är ingen glädjande rapportering. Jag använder i texten inga riktiga namn av respekt för integriteten och för min egen säkerhets skull.

Jag är placerad på en klass 2 anstalt, högst säkerhetsklass är 1 och det innebär anstalter som Kumla och Hall. Öppna anstalter har klass 3, lägst säkerhetsklass. Min anstalt är indelad i sektioner för säkerheten och olika intagna är åtskilda på ett uttänkt sätt och träffas inte.

Låt mig ta er med till en händelse som verkligen fick mig att må illa och som ännu plågar mig. Denna dag började som alla andra kl 07:00 då fångvaktaren knackar på celldörren, tänder lampan, låser upp, kliver in och säger god morgon. Vid detta tillfälle är du enligt reglerna tvingad att svara för att ge ett livstecken.

För några dagar sedan hade en ny fånge kommit till min avdelning. En medelålders man från Mellanöstern som av utseendet att döma och vilket senare berättats länge varit hemlös och fast i ett missbruk. Vi kan kalla honom Amir. På avdelningen var majoriteten av de intagna i tjugoårsåldern förutom mig som är i ungefär samma ålder som Amir.

Jag är av naturen en social figur som anpassar mig enkelt till min omgivning och lätt blir omtyckt. Tyvärr hade Amir inte den sociala färdigheten utan höll sig mest för sig själv. Han gick från sin cell till köket och gjorde just inga andra utsvävningar på avdelningen. De andra internerna lade snabbt märke till Amirs utanförskap och hade redan de första dagarna börjat störa sig på honom.

Kommentarerna från ungdomarna kunde låta som följande:

"Kolla pundarn!"

"En sådan smutsig luffare!"

"Fy fan vad han luktar!"

"Han borde inte få gå till kylskåpet!"

"Han äter ju upp alla smörgåsar!"

"Vi borde knalla honom! (knalla betyder att skicka bort honom från avdelningen)

"Vi får säga åt honom att han inte får vara ute på avdelningen!"

"Vi klipper honom!"

Cirka tio dagar efter att Amir kommit till avdelningen hör och ser jag en eftermiddag hur fem stycken ungdomar sitter och trigger varandra till att göra något åt saken. De reser sig upp och går på led genom korridoren mot Amirs cell. När de passerar mig formulerar jag följande: "Gör det inte!" och får till svar "Lägg dig inte i!"

Alla kliver in i Amirs cell och stänger dörren bakom sig. De ljud som kommer där inifrån är omöjliga för mig att återspegla i skrift men jag kände en iskall känsla längst hela min ryggrad. Efter cirka tio minuter kommer fem skrattande ungdomar ut ifrån Amirs cell. De satte sig vid köksbordet och fortsatte att spela poker.

"Hände verkligen detta?!" tänkte jag för mig själv och ville kolla om Amir levde. Jag kände en tryckande känsla av att jag måste agera på något sätt. Skulle jag kalla på personal? Vågar man det? Ett tabu på kåken är ju att "gola", tjalla. Vad skulle de då göra mot mig? Samtidigt ville jag inte bli inblandad.

Klockan närmar sig 18:45 som är tiden för inlåsning i cellerna. Jag tänkte att då kommer personalen att gå ner till Amir, då måste de ju märka något. Jag blir inlåst i min cell

och vakten säger god natt och låser in mig. Nu kan ingen komma in till mig i cellen i alla fall.

Jag hade otroligt svårt att sova den natten och brottades med tankar som rätt och fel, skyldigheter, etik och moral, rädsla, jag mådde illa och grät. Klockan 07:00 nästa morgon klev jag ut från cellen och blickade mot Amirs cell längst ner. Dörren var stängd. Jag gick mot cellen för att kolla om han levde, tar tag i dörren men den var låst. "Då finns det smörgåsar igen då grabbar!" hör jag från köket följt av ett unisont hånskratt.

Jag såg aldrig mer Amir.

RMJ